

Izhaja vsa terek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje Izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Zavarovanje proti škodi po vremenskih in drugih nezgodah.

Leto za letom vničujejo različne nezgode tuintam predpogoje za mirno in srečno življenje človeštva. Tako je vpepelil požar v zadnjem času celo vrsto hiš v Bovecu, Čepovanu, Srpenci in drugod; povodnji povzročile so neizmerno škodo deloma v Furlaniji in drugih krajih naše pokrajine; toča vničuje leto za letom zdaj tu zdaj tam ves up in vse pridelke kmeta-trpina, ki obupno zre v bližnjo bodočnost. Letos je povzročila uže mnogo škode v gradiščanskem okraju, pobila je polje in vinograde v Velikih Žabljah in v bližini; a glasom ustnih poročil pokončala je ves pridelek letošnjega leta v Brjah in vničila tudi up za prihodnje leto.

Država in dežela storita pač, kar je v njuni moči, da olajšata križe in težave, ki nastanejo poleg drugih še posebno ob takih nezgodah; a izvestno je, da so v obče te podpore nezadostne ter da se z njimi pomaga prizadetim trpinom bolj moralno nego realno. Posebno velja to pri škodah, povzročenih po ujmah. Država in dežela poskusita pomagati v takih slučajih s tem, da dasta izvesti v prizadetem okraju več ali manj potrebna javna dela: zgradbo novih cest in mostov, popravila uže obstoječih potij, napeljavo vodovodov, zgradbo vodnjakov, napačališč i. t. d.

Toda vprašanje nastane, kdo ima od tega dobiček. Ni dvoma, da so take izpeljave v korist občinam in okraju; res je tudi, da se da na ta način prilika siromakom, da si zaslužijo v takozvanih mrtvih urah par grošev za polento; a če vprašamo, koliko osebnega dobička ima od tega mali in tudi srednji in veliki posestnik, moramo odkrito odgovoriti: nič. Nasprotno, navadno mora plačevati še višje doklade za izvršena dela, v kolikor niso bili stroški za ista pokriti po državni in deželni podpori.

Vsi drugi stanovi skrbijo sami ali po drugih za to, da niso prepuščeni ob času nepredvidnih slučajev, ob času boleznih, smrti itd. lakoti in obupnemu položaju. Za delavca, ki zbolji ali se ponesreči, je dandanes preskrbljeno na različne načine, da ni ob času, ko

ne more delati, brez vsake pomoči; za privatne, deželne in državne uradnike je tudi po možnosti preskrbljeno, da niso prepuščeni ob času nesreče obupu in lakoti; sploh za vse sloje prebivalstva se stori vsaj nekaj na to stran; — le kmet poljedelec in posestnik, ki so steber državi, ki so deblo, katero redi in nosi vse drugo stanovsko vejevje, le ti so prepuščeni v vseh slučajih sami sebi in božji previdnosti, dasi so njihovi dohodki zelo negotovi, ker podvrženi ujmam in različnim nezgodam.

Skraini čas je, da bi začela misliti država, dežele in drugi činitelji tudi na to, kako bi se dalo odpomoči temu najvažnejšemu stanu v človeški družbi v slučajih nezgod, ter zagotoviti mu obstanek tudi o takih neprilikah, katerih ni sam zakrivil in proti katerim se bori človeški rod — zaman.

To vprašanje se je uže razmotrivalo na različnih shodih, v deželnih zborih in državnem zboru; a dosedaj le bolj teoretično, dočim je zadobilo nekako dejansko podlago šele v 10. seji gospodarskega sveta za kmetijski in gospodarski oddelek na Dunaju.

Začetka se je mislilo na vpeljavo nekakega splošnega, obveznega zavarovanja le proti toči; toda kmalu se je pokazalo, da ni ta misel laž ko izvedljiva in bi naletela na velik upor, ker so cele take pokrajine, katerim toča malo ali nič ne škoduje, kakor v nekaterih krajih na Koroškem, Štajerskem itd., kjer najde ljudstvo večinoma svoje dohodke v gozdih in v živinoreji, dočim se dobijo okraji, katerim prereže toča nit obstanka, n. pr. v naših Brdih. Razumljivo je, da bi se prvi kraji upirali zavarovanju proti toči, ker bi s tem sebi malo ali nič ne koristili, marveč le drugim, kjer so uvedene od njihovih različne kulture.

Dognano pa je, da so vsi okraji podvrženi ujmam, bodisi toči, bodisi povodnjam, suši, zmrzlinom, plazom, bodisi živalskim in rastlinskim škodljivcem, ki končujejo ali vsaj oškodujejo kmetijske in gozdne pridelke. Zato se je sprožila misel, ustanoviti zavarovalnico proti poškodovanju po vseh takih nezgodah.

V to svrhu nabiral se je materijal od l. 1896 do l. 1902, ki kaže, da je znašala vsa škoda, povzročena po ujmah in drugih nezgodah, v navedeni dobi 215 milijonov

kron, kar daje povprek na leto 36 milijonov kron v pokritje po vremenskih nezgodah in različnih škodljivcih povzročenih škod.

Ako jemljemo v poštev, da bi znašali upravni stroški tega zavarovanja približno 20% onega zneska, a da bi se isti krili tako, da bi se odškodovali prizadeti činitelje le z 80% povzročenih škod, bi nastalo še vprašanje, kje vzeti oni znesek letnih 36 milijonov K. — V ta namen bi vlada lahko žrtvovala 4 milijone kron, katere razdeljuje povprečno leto za letom v pomoč bednega stanja tuintam. To bedno stanje bi vsekako porehalo povsod, ako bi dobili kmetovalci in posestniki odškodnino za škode, povzročene po nezgodah; potemtakem bi bil ta kapital na razpolago.

V to bi se porabil pa lahko tudi letni odpis na zemljariji, ki znaša povprečno 4 milijone kron. Državne blagajne bi ne bile radi tega nikakor prekrajšane, ker vlada dejansko onih 4 milijonov, ki se na zemljariji odpišejo, nikdar ne dobi; a posestnikom bi ne bilo treba potem več zemljarije odpisovati, ker bi bil dohodek njihovih posestev na vsak način zagotovljen.

Z isto pravico bi se zahteval lahko tudi od kronovin prispevek jeden milijon kron v to svrhu, znesek, kateri deželi faktično povprek na leto plačujejo v odstranitev bede.

Na ta način bi dobili 9 milijonov kron v pokritje škode na polju in v gozdu, ne da bi bile država in dežele s tem oškodovane. Ostali znesek 27 milijonov kron bi bilo kriti po nakladah na obdelan svet, kar bi obtežilo vsak hektar obdelanega sveta povprek z 1 K 10 h, katera naklada bi se pa zvišala ali znižala v razmerju kulturnih vrst in dobrot sveta in izračunjenega čistega donosa zemljišč.

To je v debelih potezah zasnutek projekta, kako bi se dali stabilizirati dohodki obdelanega in rodovitnega sveta.

Dal Bog, da bi se ta načrt kmalu uresničil, da bi zadobili na ta način tudi kmetški dohodki večjo stalnost!

ček ali Trček, če je vse to le prazen izgovor, če se me hočete le na ta način znebiti, potem pa pazite! Če pridem nazaj, pripeljem s seboj koj policaja!

Matilda (resno in dostojanstveno): Ali mi niste še dovolj nesramnosti vrgla v obraz? Pojdite z menoj, peljem vas k gospej Trček.

Čevlj. žena (nekoliko plašno): No, no, torej če niste gospa Trček, mi je žal, da sem vam toliko neprijetnih rečij povedala; toda pomislite, da sem dovolj časa čakala, in moja potrpežljivost je pri koncu.

Matilda: Pridite, žena! (Obe gresti.)

(Kratek odmor.)

Jednajsti prizor.

Lizika (vstopi): Zdi se mi, da je gospa pozvonila. Saj vidim, kavo je že izpila, in sedaj naj bi jaz pospravila. (Pri mizi, odkrije pokrov.) Kaj pa to? Toda takšno se te gospe! Kakšno silo je imela prej gospa Matilda, ni mogla pričakati kave, sedaj pa se ji je vse hrepenenje po kavi izkaidilo; niti pokusila ni

Politični pregled.

Naš parlamentarni položaj.

Bilo je že tako, kakor bi ne hotelo iti. Ali, kakor se zdi, prišlo je vendar do tega, da pojde. Kakor je znano, je predložila vlada v prvi seji tega zasedanja poslanski zbornici med drugim tudi trgovinsko pogodbo z Nemčijo v odobritev. Kakor smo pa omenili pred otvoritvijo sedanjega zasedanja, so Čehi proti obravnavanju vseh za državo važnejših točk, dokler jim vlada ne izpolni vsaj kake njihovih glavnih narodnih zahtev. To so povedali baronu Gautschu, ko je postal ministerski predsednik, in baron Gautsch jim je baje obljubil, da bo de vstregel nekim, ne ve se pa katerim, njih zahtevam. To bi se imelo zgoditi že letos o Veliki noči. Ker je pa baron Gautsch takrat obolev, so ga Čehi pustili pri miru. Baron Gautsch pa je, kakor se zdi, pozabil, seveda najbrže hoté, na to, kar je Čehom obljubil in je meni nič tebi nič dal predložiti poslanski zbornici jedno najvažnejših točk, trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Kar je pa dolžnik baron Gautsch pozabil, niso tega pozabili upniki Čehi in stopili so v resnici tudi te dni z „menjico“ pred svojega dolžnika barona Gautscha ter ga spravili v veliko zadrego. In res so pisali listi, da je postal vsled tega še precej kritičen naš parlamentarni položaj, češ, da baron Gautsch brez dovoljenja Nemcev ne more izplačati Čehom „menjice“. — Prejšnji teden bil je že napovedan dan, ko so se imeli zbrati zastopniki vseh parlamentarnih strank, da sestavijo nadaljni program sedanjega zasedanja. Ali ta konferenca je morala izostati, ker so Čehi izjavili, da se je ne morejo še udeležiti. Vsled tega podal se je baron Gautsch k cesarju ter mu poročal o položaju ter o tem, kako da mislijo Čehi „menjico“ protestirati. — Zdaj pa prihajajo z Dunaja vesti, da se je baronu Gautschu posrečilo najti pot, ki ga spravi iz zadrege. Pri prvem čitanju zakonske predloge glede šestmesečnega proračunskega provizorija podal bo baje neko izjavo, ki bo zadovoljila Čeha in Nemce in bo tako zopet za nekoliko časa preskrbljeno, da naš parlamentarni stroj ne obtiči v blatu. Izjava barona Gautscha se bo de tikala češkega vseučilišča na Moravskem.

Shod deželnih odborov.

V deželni hiši na Dunaju se je pod predsedstvom deželnega maršala vršila konferenca deželnih odborov vseh kronovin. Posvetovali so se o saniranju deželnih financ, o pobiranju davka na pivo in o drugih gospodarskih vprašanjih. Konferenca je za vsako vprašanje imenovala posebnega referenta; o njegovem elaboratu bo razpravljala druga konferenca.

kave, pustí, da se pomrzne! Oj kako so lunaste te naše gospe! In vendar je kava tako dobra, — saj sem se pa tudi potrudila, da bi pač dobro in hitro napravila; in sedaj stoji tu! Pozabljena, zapuščena, pomrznjena, zaničevana! Ali to krivico hočem pa jaz popraviti kolikor je v moji moči. (Si nalije.) Tako, draga moja kavica, da ne porečeš, da smo te že prvi dan zavrgli! Nekoliko morna je vseeno še. (Sede in izpije čašico, potem zopet nalije.) Ah, skoraj da mi gre v glavo! Sedaj pa še to posrkam in čast kave je rešena. (Izpije hitro.) Sedaj pa že slišim gospo prihajati. (Vstane in spravi posodo z mize in hoče oditi.)

Dvanajsti prizor.

Matilda (sreča Liziko): Ne, Lizika! Le pusti kavo tukaj, deni vse skupaj zopet na mizo.

Lizika (Se obotavlja).

Matilda: Torej! Hitro! in priinesi še eno čašico.

Lizika (postavi posodo na mizo):

LISTEK.

Čašica kave.

Šaloigra v enem dejanju. Nemški spisal W. Pailler, poslovenil N. N.

(Dalje.)

Matilda: Ljuba žena, sedaj mi je vse jasno.

Čevlj. žena: Tako? Ni res, sedaj me poznate? Ni res, sedaj se spominjate? Sedaj mi bode tudi plačala?

Matilda: O tem ni govora...

Čevlj. žena: Kaj, o tem ni govora? Ali naj berem naprej? (Bere.) „Dne 20. januarja 1900...“

Matilda: Pustite me vendar do besede.

Čevlj. žena: Kadar pridem jaz do denarja, pridete tudi vi do besede.

Matilda: Ta račun je za gospo Trček, ni res?

Čevlj. žena: Seveda, kaj ste svoje lastno ime pozabila? Da, račun je za gospo Roza Trček.

Matilda: To nisem jaz!

Čevlj. žena: Kaaj!?

Matilda: Moje ime je Matilda Vrček. Razumete? Vrček, Matilda Vrček in ne Roza Trček.

Čevlj. žena: Tako, vi niste Roza Trček?

Matilda: Ne, ljuba žena! Ves žolč ste izlila na nepravo osebo.

Čevlj. žena: Kje je pa ta Roza Trček? Moj mož je bil že tolikokrat tukaj, mislim, da si je pač zapomnil hišo.

Matilda: Gospa Roza Trček stanuje v drugem nadstropju!

Čevlj. žena: Kaj nisem v drugem nadstropju?

Matilda: Poglejte skozi okno, hoste videla, da se motite.

Čevlj. žena: V prvi jezi sem to prezrla. Toda jaz jo že najdem to gospo Trček.

Matilda (pozvoni): Moja dekla vam pokaže stanovanje gospe Trček. (Zopet pozvoni.) Kje je vendar moja Lizika?

Čevlj. žena: Toda — gospa Vr-

Perzijski šah na Dunaju.

V soboto se je pripeljal na Dunaj perzijski šah. Na kolodvoru ga je pričakoval naš cesar z drugimi dostojanstveniki. Ko sta se naš cesar in perzijski šah v kočiji peljala v mesto je množica vladarja burno pozdravljala.

Odstop generalnih inšpektorjev čet.

Vojaški naredbeni list javlja, da sta odstopila generalna inšpektorja čet Rheinland in Waldstätten, ter da jima je bilo tem povodom izrečeno najvišje priznanje.

Kriza na Ogrskem.

Včeraj bilo je novo ministerstvo uradno proglašeno. Baron Fejervary predstavil bode sebe in svoje tovariše jutri ogrski poslanski zbornici. Vse je rado vedno, kako bode poslanska zbornica to ministerstvo vsprejela, ko ne mara zanje ne ogrska liberalna stranka, kakor tudi koalirana opozicija ne. Posebno so glasila koaliranih strank zadnje dni strastno napadala novo ministerstvo, in bilo je v omenjenih listih čitati, da se je predsednik poslanske zbornice izrazil, da noče vedeti o nikakih dotiki z novim ministerstvom. Ako bi res tako bilo, in bi se ne hotelo predsedstvo ogrske poslanske zbornice prav nič brigati za novo ministerstvo, ako bi ne hotelo od njega vsprejemati nobenih dopisov, kakor mu tudi ne dopisovati, ustvarilo bi s tem nek poseben položaj, kakoršnega do sedaj nismo doživeli še nikjer. Radovedni smo res, do česar se na Ogrskem pride.

Posledice ogrske krize.

Sedanja ogrska kriza ima že danes svojo senčnato stran v narodnem gospodarstvu. To se posebno pokazuje pri sklepanju pogodb med trgovci in tovarnarji iz obeh državnih polovic. Take pogodbe sklepajo se navadno na delj časa. Zdaj se pa trgovci boje sklepati s tovarnarji in drugimi producenti različnega blaga take pogodbe, ker bi znali trpeti velikanske škode, ako bi prišlo do carinske ločitve med Ogrsko in Avstrijo. Mnogi trgovci in tovarnarji povpraševali so na merodajnih mestih, kako in kaj. Odgovorilo se jim je, da za sedaj sicer še ni gotovo, da bi prišlo do carinske ločitve med obema državnima polovicama, ali svetovala se jim je vsejedno previdnost pri sklepanju pogodb. Zato se pa sedaj take pogodbe sklepajo tako, da je v njih navedena tudi klavzula, ki določuje, da pride pogodba ob veljavo v slučaju carinske ločitve med Ogrsko in Avstrijo.

Naslednik Strossmayerjev.

„Narodna Obrana“ je izvedela, da je resen kandidat za izpraznjeno dja-kovsko škofijsko stolico posvečeni škof in kapitularni vikar dr. Angelj Voršak, dočim bo mladi profesor bogoslovja, Hugo Mihalovich, imenovan njegovim koadjutantom cum jure successionis.

Hrvatli za svoje pravice.

Odsek, ki ga je izvolila konferenca hrvatskih opozicijskih poslancev in ki ga sestavljajo voditelji treh najmočnejših opozicijskih strank, dr. Frank, Rubetić in Zagorac, je izdelal elaborat, ki je skupna izjava vseh hrvatskih in eventualno tudi slovenskih opozicijskih poslancev in precizno pojasni stališče Hrvatov v državni krizi. To izjavo so pretresavali dne 6. t. m. in so po dolgi debati sklenili izjavo, ki jo pošljejo dalmatinskim istrskim in slovenskim poslancem. Dne 4. julija naj bo v Zagrebu konferenca poslancev vseh hrvatskih in slovenskih strank, kjer naj bi se sklenila zadnja

redakcija skupne izjave. Do tedaj bo izjava tajna, potem jo objavijo kot manifest celega skupnega naroda.

Snjile razmere pri Italijanski mornarici.

Naši irredentovski listi v Gorici in v Trstu, ne izvzemši „L'Eco del Littorale“, so prvi na delu, ko je treba razbobotati v svet kako pomanjkljivost, in recimo tudi goljufijo pri ruski vojni upravi, molče pa kot tat pod streho, ko pridejo na dan razne umazane reči in goljufije, ki so se dogodile v Italiji, bodisi pri denarnih državnih bankah ali pa tudi pri vojni upravi. Tako previdno molče tudi sedaj, ko je prišel odsek, katerega je izvolila italijanska zbornica, da preišče in se prepriča, v koliko so potrebni višji izdatki za italijansko mornarico, katere zahteva mornarična uprava, na sled prav grdim rečem in pojedarjam pri italijanski mornarici. Laški listi, ki izhajajo v Italiji, pa se prav nič ne brigajo za molčečnost naših italijanskih irredentovskih listov in spravljajo prav pridno na dan vse, čemur je prišla omenjena komisija na sled.

„Avanti“, list soc. demokratov, zabavlja, drugi čisto stvarno grajajo vlado, oficialni listi deloma prikrijevajo, deloma zatajujejo resnico. Natančne poizvedbe komisije pa dovolj kompromitujejo vlado, tako da ni treba pretiravanj. V arzenalih so tehniški in upravni častniki slabo nadzirali dela, mnogo se je po pisarnah porabilo papirja, materiala pa je vendarle zmanjkalo. Komisija je dognala, da so porabili pol milijona, da so ladijo „Trinacra“ spramenili v — kraljevo jahto! Nek motorni stroj niti inventariziran ni bil v mornariških knjigah in izvestjih. Če so pokradli mornariško blago po arzenalih pa dostikrat arzenalova uprava ni mogla dokazati svoje lastninske pravice, ker ni imela vsega vknjiženega. Na eni strani je ležalo mnogo izvrstnega gradiva neporabljenega, na drugi pa so porabljali neinventariziran material. Poprave ladij so se dostikrat vršile brez pravega načrta. Neznatne poprave ladije „Lauria“ so trajale tri leta, štiri mesece, in so požrle 396 924 lir.

Komisija je dognala, da so tudi laški častniki kaj pridno igrali z damami Lawn-Tennis in letali ves božji dan z loparji in damami po cesti, pa so vse te junaške čine izvršavali z vladnim denarjem, kajti v Speziji so si meni nič tebi nič zgradili lavntenis igrišče z erarovim denarjem in najeli vojakke, da so jim delali in pobirali kroglice v košarice. Komisija se ni nič kaj pohvalno izrazila o tej elegantni igri. Ko so pregledovali obravnave med erarjem in založniki, niso našli pri mornariških oblastih, ki prevzemajo blago, vse v redu.

Pri novih ladijah so se tudi vršile velike nerednosti. Ladijo „Italia“ so namenili za bojno, proračunali osem in pol milijonov, so jo potem pet let popravljali in tako zabilili vanjo zopet 3 milijone, končno pa so napravili iz nje prevozno premogovno ladijo! Tvrška Ferni, ki je izdelovala oklepe, je vlade ogoljufala, kjer je mogla, mornariški uradi pa so slepo prejemale ničvredni material.

Zaradi teh odkritij je odložilo šest senatorjev, ki so bili v tem odseku, svoje dostojanstvo. Referent je zahteval, naj se postavijo na zatožno klop vsi mornariški ministri zadnjih dvajset let. Predlog ni prodr. Bissolati piše v „Tempo“: „Kako je mogoče, da se godijo take stvari po Visu in kljub porazu viškem? In tak sistem nekateri celo zagovarjajo, parlament pa meče brez poizvedovanj

brez skrbi posreblala svojo čašico. — Čuj, zdi se mi, da že gre po stopnicah. — Na vsak način je čevljarjevo ženo prej odpravila kakor jaz. Sedaj mi je dobro došla, samo da v miru popijem čašico kave. (Gre proti vratom.) Le vstopite gospa Trček, le vstopite. (Jej poda roko, gospa Trček vstopi.)

Trček: Ponižna služabnica, gospa Vrček, odzvala sem se vašemu preprijaznemu vabilu; (Matilda jo pelje k mizi.) pa prosim, prosim, vse po domače, vse po domače, saj me poznate, vse po domače.

Matilda: Prosim, izvolite sest.

Trček: O prosim, gospa ste pre-

dobri, le po domače. (Sede na desno.)

Matilda: Lizika takoj prinese še eno čašo.

Trček: O prosim, le po domače.

Ali ste že slišala, da je obolel županov psiček? Pravijo, da se je preveč najedel.

Lahko si mislite, v kakšnih skrbih je vsa družina. Trije živinozdravniki so bili pri njem, pa ni še nič boljši. —

Matilda: Strašno!

vsako leto na stotine milijonov v to brezno brez dna.“

Razmere med Nemčijo in Francijo.

Razmere med Nemčijo in Francijo, ki so nastale zadnji čas zaradi marokanskega vprašanja še precej napete, se niso vkljub odstopu ministra Delcassaja prav nič zboljšale. Nekateri francoski listi pišejo že, da ni izključeno, da bi prišlo med Nemčijo in Francijo do kakega spopada. Omenjeni listi pišejo tudi o mobilizaciji na jedni in drugi strani ter o pomnoženju vojaštva ob mejah.

Novi francoski minister za zunanje zadeve.

Rouvier imenovan je za ministra za zunanje zadeve. Finančni minister je postal Merlou.

Maroko.

Dozdaj sta izjavili Italija in Nemčija, da se udeležita posvetovanj o maroških vprašanjih. Avstrija je izjavila, da se udeleži posvetovanj, če pritrđijo sestanku velevlasti, ki so prizadete v Maroku. Angleška in ameriške Zvezne države nasprotujeta posvetovanju. Angleški poslanik Lowther je izročil v četrtek maroškem ministru za zunanje stvari angleško izjavo, da se Anglija ne udeleži posvetovanja.

Sleparije v angleški armadi upravi za časa vojne z Burli.

Sedaj šele je izšlo poročilo tozadevne preiskovalne komisije. Poročilo obsega 571 strani ter dokazuje, da so vplivni častniki z raznimi mešetarji oškodovali vojno upravo za več milijonov. Tako je n. pr. polkovnik Morgan priskrbel svojemu bratu nabavljenje za armado, da je samo pri ovsu „zaslužil“ na dan po 24.000 K.

Norveška ljudovlada?

Kristijanski vladni krogi izjavljajo, da se proglasi Norveška takoj za ljudovlado, če odkloni švedska vladarska rodbina norveški prestol.

Dogodki v Macedoniji.

Iz Soluna poročajo, da je bila srbska četa vstašev, močna 80 mož, teh dni pri vasi Petralica v skopeljskem v-lajetu, uničena. Vstaši so ubežali v vas, kjer so jih obkolile turške čete. Zvečer so ustaši zažgali hiše ter skušali ubežati, toda bili so vsi ubiti v boju, ki se je vnel. Na turški strani sta bila ubita dva častnika in 11 mož, drugih 11 je bilo pa ranjenih.

„Köln. Zeitung“ pa poroča iz Sofije, da se je nedavno vršil med Florino in Kastorjo krvav boj med grškimi in bolgarskimi četami. Grška četa je imela znatne izgube. Zdi se, da so kucovalohi na strani Bolgarov.

Mirovna akcija.

Kakor poročajo listi, je baje Rusija privolila v to, da se sestanejo pooblaščenca Ruske in Japoske, ki se imajo pogajati glede miru v Washingtonu. Sicer je še vedno večina takih, ki ne verujejo, da bi prišlo do kakega sklepa. Celo japonski listi niso posebno kaj prepričani, da bi Rooseveltovo mešetarenje privedlo do kakega uspeha. Sicer si pa vesti v ti zadevi druga drugi tako nasprotujejo, da si človek kake lastne sodbe niti ustvariti ne more.

Rusko-japonska vojska.

Med vladama v Tokiju in v Petrogradu se vrši preko Washingtona pomenjkovalje v svrhu, da bi se sešla oba vrhna poveljnika Linevič in Ojama. Namen tega sestanka bi bil sklep premirja, ki naj bi pripravljaval pot mirovni konferenci v Washingtonu. Najprej so

Trček: In hči moje šivilje je dobila osepnice.

Matilda: Uboga punčka!

Trček: In veste, da je moka podražala?

Matilda: Mi je čisto novo!

Trček: Da, resnično, pri vsakem kilu za 4 vinarje; in nekega dečka so povozili, petletnega sinčka neke branjevke, in trgovca Vatel je odpotoval, pravijo da na Dunaj; in naša soseda si je dala izdreti dva zoba. — Toda, gospa, saj me ne poslušate!

Matilda: Ne razumem, kje je Lizika toliko časa.

Trček: O prosim, le po domače, bo že prišla. — Pomislite, naša nova soseda tukaj zraven, je v svoji hiši vse pre naredila, še celo prali bodo sedaj ob pondeljkih namesto ob četrkih; pomislite vendar gospa.

Matilda: (Zagleda Liziko, ki ravnokar vstopi.) No, vendar enkrat! (Lizika postavi čašo pred gospo Trček.) Tako, Lizika, sedaj nalij gospej Trček! —

Lizika: Jaz — gospa?

(Dalje pride.)

mislili podpisati o tem provizorični protokol v Washingtonu, sedaj pa menijo, da je najbolje, ako se poveri sklep premirja obema vrhnima poveljnikoma. Doba premirja še ni določena, vendar ima biti razmerno kratka, tako, da se napredek mirovnih pogajanj pospeši.

General Linevič je v petek brzojavil: Danes zjutraj je sprednja straža sovražnika napadla naše predstraže na fronti zapadno od železnice. Ena predstraža južno od Palituna sta potisnili nazaj dve stotnji Japoncev.

„Petrogr. brz. agencija“ poroča iz Godsiadana od 17. t. m.: Včeraj je bil en ruski oddelek zapleten v šesturni boj z močnimi japonskimi oddelki in dvema baterijama, ki so prodirale proti Liaovapingu. Rusko topništvo je sovražnika prisililo, da se je moral na vsej črti umakniti. Istočasno se je opazilo, da je oddelek Japoncev obšel ruski levi bok pri Dunljahu. Ena baterija pričela je streljati na ruski bok, toda bila je kmalo prisiljena, da se je morala umakniti. Pozneje je bilo opaziti, da je en japonski polk pehote in dvajseti švadrone topništva obšel desno rusko krilo. To poslednje se je moralo umakniti iz pozicije pred Liaovapingom, da se pripravi napad s konjeništvom. Dočim je ruski oddelek na višinah severo vzhodno od Liaovapinga nekoliko časa počival, je njihov vodja opazil, da prodira močna sovražna kolona infanterije. Rusi so imeli le šest ranjencev.

Vojni dopisnik lista „Rus“ poroča z mandžurskega bojišča, da se je vsled došlih vesti o mirovnih pogajanjih, pojavilo razpoloženje, ki provzroča nemir. Mnogi častniki preté izstopiti iz vojaške službe, ako se sklene mir.

Govori se, da so Zvezne države, Nemčija in Francija svetovale japonski vladi, naj bo zmerna glede mirovnih pogajev. Angleška nasproti se ni hotela temu gibanju pridružiti, vključ temu, da želi sklepa miru. Anglija je mnenja, da je Japonska, diplomatska zaveznica Angleške na skrajnem Vzhodu, dobila vojno brez tuje pomoči in zato da jo Anglija s svojimi predlogi ne sme ovirati na sklepanju miru.

Kako važen da je vpliv Francije pri teh pogajanjih, se vidi iz tega, da je predsednik Roosevelt osebno prišel na francosko poslaništvo ter se s poslanikom razgovarjal.

Carsko dnevno povelje od 15. t. m. na resort vojne mornarice pravi: Veliki knez Aleksej Aleksandrovič je bil na svojo prošnjo v milosti odpuščen kakor vrhovni poveljnik brodivoja in načelnik oddelka vojne mornarice. Veliki knez obdrži čast velikega admirala in generalnega adjutanta ter druge svoje službe in časti.

V krogih vojne mornarice zagotavljajo, da odstopi tudi upravitelj oddelka vojne mornarice Avelan. Zatrjuje se tudi, da je Avelan že uležil prošnjo za odpust.

General Linevič je brzojavil carju dne 15. t. m.: Dne 11. t. m. je en oddelek prodiral v smeri proti Vanogovu in Julanzi ter je izvel obkolno gibanje, vsled česar je sovražnika prisilil, da se je moral umakniti proti vasi Ufalu. V Julanzi je oddelek zažgal tamkaj nako-pičene zaloge. Neki drugi oddelek je dne 12. t. m. prodril v dolini Tsinko do vasi Valungov, ter je sprednjo stražo sovražnika potisnil nazaj. Dne 12. t. m. je naše konjeništvó zasedlo vasi Nansancanzi ter je sovražnika odbilo nekoliko proti severu.

Admiral Birilev je dospel v Vladivostok, da si ogleda v pristanišču usidrano brodivoje in pristaniške utrdbe. Doslej se sovražnik še ni pokazal v bližini Vladivostoka. Sodi se, da Japonci sploh ne mislijo napasti trdnjave. Japonsko brodivoje pa se boji približati pristanišču, ker je znano, da imajo v Vladivostoku večje število podmorskih ladij in bi lahko Japonce zadela pri Vladivostoku enaka katastrofa, kakor Ruse pri Tsusimi.

Z bojišča prihajajo poročila, da se je pričela tam že splošna velika bitka.

Domače in razne novice.

Izpit za učiteljice na otroških vrteih so napravile pred tukajšnjo izpraševalno komisijo g.čine in siser: Čebokin Julija, Durjava Ana, Gonič Josipa, Sluga Ida in Zorzi Emilija.

Gospa...

Matilda: Kaj hočeš?

Lizika: Še eno čašico naj prinesem?

Matilda: Seveda! Kaj še vprašaš? Hitro!

Lizika: Zares še eno čašico, gospa?

Matilda: Lizika, kaj te je vendar prijelo danes? Povabila sem gospo Trček na čašico kave.

Lizika: Gospa Trček torej bode tukaj pila kavo?

Matilda: Ne razumem, kaj imaš danes! Kaj se ti meša? Je li danes prvokrat, da pije gospa Trček pri meni kavo? Idi in prinesi še eno čašico! Takoj!

Lizika: Da, da, takoj se bo zgodilo! Ne jezite se, gospa! (Gre.)

Trinajsti prizr.

Matilda: Kaj ni kakor, da se je danes vse zoper mene zaklelo. Sicer pa, če je gospa Trček pri meni, sem brez skrbi. Naj me pride obiskati kdor hoče, govorila bo že gospa Trček, in jaz bom

Imenovanje. — Poštni kontrolor g. Karol Neumann imenovan je višjim poštnim kontrolorjem.

Preč. g. prelat P. Flego, ravnatelj pisarne tržaško-kopske škofije, je imenovan nadzornikom za veronauk na c. kr. hrvatski gimnaziji in deželni laški realnigimnaziji v Pazinu.

Vojaške vaje. — Vojaške vaje se bodo letos vršile v naših krajih v tem-le vspredu: Od 26. do 30. avgusta bodo v goriški okolici vaje 56. brigade. Od 31. avgusta do 5. septembra bodo divizijske vaje med Komnom in Gorico. Od 5. do 7. septembra pa bodo korne vaje, katerih se bodo udeležili 28. divizija in pa jedna divizija deželne brambe. Te vaje se bodo vršile okolo Ajdovčine in pa po zapadnem delu Krasa. Kornih vaj se bodo udeležili ti-le vojni oddelki in sicer: 13 bataljonov pešev, 3 lovski bataljoni, 12 bataljonov deželne brambe, tukajšnji topničarski polk št. 8, dva oddelkagorskega topničarstva in 6 eskadronov huzarjev, vsega skupaj kakih 16.000 vojakov.

„Hranilnica in posojilnica“ v Št. Petru je kupila od barona Locatelli obširno zemljišče, imenovano „Pristava“ v v Šempeterski občini, ki obsega 123 njiv, za 170.000 K. To zemljišče obstoji iz 7 kmečkih hiš s dotičnimi gospodarskimi poslopi, iz njiv z nasajenimi trtami in nasajenimi drevesi, iz krasnih vinogradov, senošet, gozdičev, in leži med okr. cestama, ki peljati proti Vrtojbi in Volčjdragi. Posojilnica je kupila rečeno posestvo z namenom, da je bode prodajala po malih kosih, najprej dosedanjim nakupnikom in drugim Šempetercem, da ostane tako, kolikor mogoče, v domačih rokah.

Ker je pa zemljišče zelo obsežno, zato vabi podpisana hranilnica in posojilnica s tem tudi druge sosede, ako želijo kaj kupiti, da se kmalu oglasijo.

Med 123 njivami tega posestva je tudi čez 30 njiv, v katerih se dobi izvrstna ilovica za opeko. Mogoče, da se kdo dobi, da bi bil voljan, tam opekarno zgraditi. Lega za opekarno je krasna, ker bi ta stala ob okrajni cesti proti Volčjigradi, blizo železnične postaje in mesta.

Ravno tako se oddajo tudi deli ob cestah proti Vrtojbi in Volčjdragi, pa tudi v notranjem, ki so prav primerni za stavbišča novim hišam.

Kupovalci! Sežite torej kmalu po teh zemljiščih, da ne bode prepozno.

„Hranilnica in posojilnica“ v Petru dne 19. junija 1905.

Dirka italijanskih kolesarjev v Gorici. — V nedeljo so imeli v Gorici italijanski kolesarji svojo dirko. Bila je to, kakor vse take slavnosti, navadna iredentovska demonstracija. Prišli so v Gorico ta dan kolesarji iz raznih primorskih mest. Največ jih je pa prišlo iz blažene Italije. Pri dirki v Veldromu so se trije kolesarji prekucnili, in sploh ni bila dirka popolnoma nič zanimiva. Nek goriški kolesar poskusil je tudi s trikoloro. Tega pa je poklical baje policijski svetnik Contin na stran ter mu povedal, da to ne gre, in tako je izginila trikolora.

Saharski cesar Jakop I. v Gorici. — Neki Lebaudy, o katerem se ne ve, kako da je prišel do ogromnega mnogo mnogo milijonov broječega premoženja in ki se izdaja za cesarja Sahare Jakop I., je objednem tudi jako prismojen. Prepotoval je zadnje čase Anglesko, Francosko in Avstrijsko ter je povsod, koder je hodil, vzbujal nase pozornost zaradi najraznovrstnejših prismo-darij, katere je počenjal tu in tam. V Trstu stanoval je med drugim tudi v hotelu „Balkan“ in stanovala je tam ž njim tudi njegova spremljevalka, neka Francozinja. To pa je pustil najedenkrat na cedilu in ni hotel plačati ne za njo in tudi za se ne računa. Zato pa mu je lastnik hotela zarubil kovčege in drugo blago, katero je imel saharški cesar v hotelu. Posegla je vmes nazadnje tržaška policija in to še posebno na ovadbo cesarjeve spremljevalke. Lebaudy-ja spravili so na lep način na policijo, in tu je Lebaudy odprl svojo listnico, v kateri se je nahajalo več tisoč frankov, ter jo ponudil njegovi spremljevalki, češ, naj si vzame iz nje kar potrebuje. Iz tega je policija spoznala, da se saharškemu cesarju najbrže v glavi meša. In da se bolj o tem prepriča, določila je, da so Jakopa I. povsod zasledovale in opazovale tri osebe. Ko je Jakop I. to zapazil, zdelo se mu je odveč in popihal jo je v čet-tek z vlakom do Nabrežine, od tam pa peš v Komen. V Komnu je prenočil, a se je njegovo vedenje Komencem tako čudno zdelo, da so o tem obvestili žendarmerijo. Predno se je pa to zgodilo, najel si je saharški cesar že voz ter se odpeljal proti Gorici. Neki komenski orožnik, ko je to izvedel, zasedel je kolo in hajd ž njim proti Gorici za cesarjem,

kateroga je pri Sv. Roku v Gorici v resnici tudi dotekel. Tu je ustavil voz, rekel Jakopu I., naj stopi z voza ter ga začasno izročil dvema osebama, sam pa šel na policijo ter se od tam povrnil z dvema redarjema k cesarju. Najeli so izvoščeka in peljali cesarja na tukajšnjo policijo pred policijskega svetnika gosp. Contina. Tu se je vedel iz začetka kakor da bi bil mutast in je napisal na nek kos papirja Lebaudy. Zdaj je gosp. Contin koj spoznal, s kom ima posla. Povabil je saharskega cesarja, naj se vsede na divan. In glej! Jakop I. prišel je vsled tega zopet k besedi. Začel je najprej tožiti o načinu, na kateri postopa ž njim avstrijska policija in je rekel, da bi moral napovedati Avstriji vojsko, ako mu ne bo ta dala zadoščenja, katero zahteva od avstrijske diplomacije na Danaju, h kateri je poslal svojega zastopnika. Na vprašanje gosp. Contina, kam da je pristojen in koje države podanik da je, je Jakop I. odgovoril, da cesarji niso bili nikdar podaniki. Konečno je končala vsa ta komedija s tem, da se je Lebaudy od gosp. Contina najmilostljivejše poslovil ter se odpeljal z izvoščekom do italijanske meje.

Tatvina. — V noči od sobote na nedeljo so odnesli neznani lopovi iz stanovanja upokojenega učitelja gosp. Franceta Cicero obleke in perila v vrednosti kakih 60 kron. G. Cicero se je še-le isti dan preselil v svojo hišo, katero je kupil pred kratkim časom, ki se nahaja v ulici Vrabec.

Nerodni kolesarji. — V nedeljo je neki kolesar v ulici Dogana podrl na tla gospo Jožefo Filipič, soprogo davčnega sluga Štefana, ki se je pri padcu še precej močno poškodovala.

Kmalu potem je pa neki drugi kolesar iz Št. Petra zadel ob dečka Travana, katerega je pahnil s kolesom v vrata neke hiše, in sicer ravno na rob istih, v katere je deček z glavo tako močno zadel, da je dobil vsled tega več ran na glavi.

Zadela ga je kap. — Našli so mrtvega na cesti blizu Grgarja posestnika Štefana Rijaveca. Zadela ga je kap.

Izpred sodišča. — Tuk. okrožno kot kazensko sodišče je obsodilo Mikluša Ivana iz Podgore na 13-mesečno ječo in Valentina Lenardiča istotako iz Podgore pa na 3-mesečno ječo.

Ta dva hotela sta, kakor smo svoječasno poročali, okraštli neke noči posestnika Pintarja v Pevmi, a ju je ta pravočasno zapazil in je, pri ti priliki jednega izmed njiju s kolom tudi pošteno lopnil. Mikluš dobil je več kazni zato, ker je bil že druge krat kaznovan.

Najdena vreča. — Blizu Sv. Roka je našel neki Michelin vrečo soli na potu. Kdor bi jo bil zgubil, naj se oglasi pri njem. On stanuje v ulici Grabizjo hiš. št. 8.

V Rihembergu pod gradom se je v četrek zjutraj pri kopanju preseka za novo železno progo zgodila sledeča nesreča: Ko so bile mine že izstreljene in so se že vrnili delavci vsak na svoje mesto, utrgalo se je na vrhu preseka nekaj kamnov, izmed katerih je eden, še precej velik, zadel delavca Mihaela Furlan iz Brji ravno na glavo ter mu razklal črepinjo. Mihael je bil na mestu mrtev. Zapušča udovo in osem nepreskrbljenih otrok.

Gradnja mostu na državni cesti čez reko Aussa v Červinjanu se odda potom javne dražbe s pismenimi ponudbami. Dražba se bo vršila dne 12. julija ob 12. uri popoldne v prostorih namestništvenega stavbenega oddelka v Trstu, Scala Belvedere 2, IV. nadstropje. Ponudbam je priložiti potrdilo, da se je na c. kr. deželni finančni blagajni položilo vadij 3000 K v gotovini, ali v vrednostnih papirjih. Zapečatene ponudbe je predložiti najkasneje dan pred dražbo do 12. ure popoldne na vložnem zapisniku namestništva. Tehnični operat in stavbeni pogoji so na ogled samo v gori navedenem stavbenem oddelku. Namestništvo ne bo navezavo na najnižega ponudnika, temveč si pridržuje pravico izbiranja med ponuditelji.

Nesreča na južni železnici. — V soboto zjutraj se je dunajski brzovlak št. 6, ki se je odpeljal okolu 4 ure zjutraj iz Ljubljane proti Trstu, zaletel na postaji Planina v premikalni stroj. Ena ženska je bila lahko ranjena. Pomožni kurjač Janez Debevec je padel s stroja ter se lahko pretresel, sedaj je v bolnici. Stroji so poškodovani, tudi dva voza sta poškodovana. Na lice mesta je takoj odšel pomožni vlak.

Tržaško porotno sodišče. — Pred porotniki je bil obsojen 18letni Rihard Furlan, ki je na cesti ustrelil svojo zaročenko, 16letno šiviljo Josipina Ratiša,

bil je glede umora oproščen, obsojen je radi uboja na 5 let težke ječe.

Šolske razmere v Istri. — V Istri vladajo uprav hotentotske razmere. Učitelj na šoli v Sv. Lovrencu pri Labinu ne dobiva že deset mesecev plače, dasi vedno prosi zanjo in troši koleke. Šolska oblast se izgovarja, da nima fonda. Ko je učitelj hotel brzojaviti ministerstvu, so ga prosili, naj tega za božjo voljo ne stori, in referent v Trstu mu je dal — 20 K, da se je mogel vrniti domov! S temi kroncami vred so mu dali še obljubo, da mu bodo čimpreje odkazali plačo.

Požar na ladiji. — V soboto ponoči je na parniku „Clara“, avstro-ameriške družbe, ki je v Benetkah usidran, izbruhnil požar, ki je uničil polovico tovora, obstoječega iz bombaža in olja za stroje. Škode je 5000 funtov šterl.

Kako prispevajo češka mesta k narodnemu davku? — Občinski svet v Smihovu je sklenil, da vse živinske liste, izjave o ogledu mesa in druge take tiskovine opremi z narodnim kolkom po 4 ali 2 vinarja.

Davek na vozne listke. — Kako otežuje davek na vozne listke promet, dokazujejo vsote, ki jih dobi država od tega davka. Leta 1903 so znašali dohodki iz tega davka 16.431.138 kron. Največ je plačala Nižje Avstrijska, namreč 9.752.750 kron. Češka 2.342.776 kron, najmanj pa Dalmacija, namreč 178 kron.

Poslanec Scheicher ranjen. — Ko se je poslanec Scheicher od neke slavnosti, katero so imeli kršč. socijalci v nedeljo v Rorbachu, vračal na železniško postajo, da bi se povrnil na Dunaj, napadli so ga socijalni demokratje ter ga pretepli in tako hudo ranili po obrazu in po životu, da leži zdaj vsled dobljenih ran doma.

„Narodni listy“ obžalujejo, da je dr. Tavčar spraval slovenski notranji spor v državnem zboru pred tuji forum in tako podal našim sovražnikom na zunaj sliko notranje raztrganosti ravno v sedanji dobi, ko bi bilo najnujnejše potrebno, da Slovenci združijo vse svoje sile k skupnemu nastopu.

Izseljevanje. — Francosko poslanstvo na Dunaju izdalo je minule dni nekako izvestje o splošnih odnošajih med Avstrijo in Francosko. V tem izvestju bavi se omenjeno poslanstvo tudi z izseljevanjem ter pravi, da je francoska vlada pripravljena našim izseljencem priskrbeti olajšav za izseljevanje, ako bi se hoteli ti naseliti na francoskih naselbinah na Madagaskarju. Avstrijski izseljenci, pravi omenjeno izvestje, so po večini Slovani, ki so jako pridni in porabni kot poljedelci, kot rudarji in pa tudi kot obrtniki. Poleg tega pa so, tako pravi omenjeno izvestje, slovanski izseljenci tudi pošteni, pobožni in miroljubni.

Poljaki v Berlinu. — Med berolinskimi katoliki, katerih je 250.000, je 80 do 90.000 Poljakov. V vsakem berolinskem okrožju je več tisoč Poljakov; pridige v poljskem jeziku so v St. Piju in sv. Pavlu. V cerki sv. Hedvige in v sv. sebastjanskem okrožju, kjer je mnogo Poljakov, ni nikoli poljskih pridig in poljske službe božje. Sedaj pa nekateri nemški listi upijejo, češ, kako da se sme v osrčju Nemštva pridigovati poljsko. To so tisti Nemci, ki pošiljajo svoje pastore v Peterburg in Madrid, kjer smejo nemški pridigovati in razširjati demoralizujoči Lutrov nauk.

Baron Nataniel Rotschild. — „Korrespondenz Wilhelm“ je zvedela, da je umrl baron Nataniel Rotschild svojim univerzalnim dedičem postavil svojega brata barona Alberta Rotschilda. Nad 20 milijonov kron je zapustil pa v dobrodelne svrhe.

Nove pomorske proge avstrlijskega Lloyda in „Adria“. — „Lloyd“ in „Adria“ otvorita še letos tri nove

vožnje v Argentinijo, ki jih bosta zvezala z že obstoječimi brazilskimi. Najbolj zanimiva je vest, da namerava hrvatska parobrodna družba Mihainović iz Buenos Ayresa pomorsko zvezo med Argentinijo in Dalmacijo. Družba se pogaja z vlado za olajšave in koncesije. Upeljali bi 12 voženj na leto. Vlada se v kratkem odloči.

Nad sto oseb se zastrupilo. — Nad sto oseb, ki so se udeležile svečanega obeda povodom poljedelske razstave v Brombergu, je obolelo na znakih zastrupljenja. Doslej so umrle tri osebe, več jih umira. Ni še dokazano, so se li gostje zastrupili vsled konserv ali pa kakih drugih jedi.

Grobovi pet tisoč let stari. — Profesor na lipskem vseučilišču dr. Stejsdorff, ki vodi izkopavanja na Cheopsovi piramidi v Egiptu s 400 delavci, je našel 50 grobnic iz kamna in opeke. Poleg teh grobnic so male sobice, kjer so stari Egipčani opravljali daritve za pokojnike. Okostnice umrlih so popolnoma raztresene. Večina grobov je iz časov kake tri tisoč let pred Kristom. V teh grobovih so našli tudi ostanke staroegiptovske umetniške obrti, zlasti kamenitih figur, romarjev, cerkvenih dostojanstvenikov, slug, kuharjev, pekov itd.

Teža vladarskih kron. — Izmed vseh evropskih kron je najlažja krona, ki je napravljena za vsakokratno angleško kraljico. Teža je samo poldrugi funt, a je vredna šest in pol milijona kron. Dve drugi lahki kroni sta v vatikanski zakladnici. Eno izmed teh je cesar Napoleon poklonil papežu Piju VII., v njej je največji smaragd sveta. Ta krona je vredna kakih 9 milijonov. Druga krona je dar španske kraljice Izabele papežu Piju IX. ter je vredna nad štiri milijone. Vsaka teh kron tehta približno tri funte.

Celo rodbino je umoril. — Iz Heilborna poročajo, da je v Neckargartechu ponoči pekovski pomočnik Mogler vdrl v stanovanje svojega mojstra in ubil spečega mojstra, njegovo ženo in triletnega otroka. Morilec je pograbil večjo vsoto denarja in pobegnil.

Mrtvaški kvartal. — Povodom nekega specialnega slučaja je upravno sodišče odločilo, da imajo svojci umrlega uradnika in učitelja pravico do takozvanega obsmrtnega kvartala brez vsakega ozira na premoženjske razmere pokojnika.

Največe polje na svetu obsejano s pčenicami v Argentiniji in meri 100 kvadratnih milj.

Književnost.

Prešernova: „nova pisarija“ in Horacijeve epistulae; — sp. dr. K. Osvald.

Pisatelj nam je s to knjižico podaril bogat prinos k eksegezi slovenske poezije. Morda najtemnejša in najtežje umevna Prešernovih pesmi je „nova pisarija“. V njej pesnik biča krive nauke slutovoestetikov in poetikov tedanje-dobe. Prešeren je v „n. pis.“ zavzdignil nad nje svoj satirični bič. Dr. K. O. v svoji vrli študiji te satire udarec za udarcem našteva. Kar pa tej študiji daje posebno ceno je to, da pisatelj podrobno primerja podobnost in sorodnost te satire z neko Götthejevo, Alfierijevo in zlasti s tremi Horacijevimi poslanicami. Tu je res nakopičeno obilo dragocenega blaga, za kar mu pač bodo hvaležni učenci in učenjaki. Marsikdo, ki mu je bila ta satira prej temna, bode jo zdaj lahko jasno umel. Tudi o sebi: „pisar in učenec“ se lahko tolmačita tako, kakor ju je pisatelj. Po mojem mnenju se o sebi postavi pa lahko ravno narobe. Dr. K. O. meni, da je Prešeren „učenec“; jaz pa sodim, da je Prešeren — „pisar“. Kako to? No, Prešeren si je izposodil za hip tisto

„Okrajna posojilnica v Bovcu“

vabi svoje ude k

občnemu zboru,

ki bode

29. jun. 1905 ob 3. pop. pri Huberju.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa za leto 1904.
2. Izvolitev načelstva.
3. Izvolitev nadzorstva.

Načelstvo.

slutvoestetiško, „poetiško-kritičsko“ krinko, in srednjeveško vlasuljo nasprotnikov in stopil na njihovo katedro. Od tam z resnim, negibljivim obrazom uči vse, kar so trdili in zabičevali „estetiki in poetiki“ njegove dobe. On ponavlja slovesno vse njih nauke, samo še ostreje; a vsak nas, ki ga posluša, čuje iz teh dozdevno resnih glasov bridko ironičen ton, in kdor mu pogleda skoz resno krinko, vidi, kako mu se vsaka žilica na lici giblje, kako se mu vsaka črta krog ustnen zateguje, rogajoč se onim, katerih krinko si je nataknil. Vse, kar govori „pisar“ je bridka ironija! Učenčku se pa le pomilovalno posmehuje, videč njegovo duševno siromaštvo, ker se ne drzne zastopati svojih pravih načel, ki so tudi Prešernova. A kdo je ta „učencec“? To bi bil, kot zastopnik vseh, eden iz tolpe tistih tedanjih pisateljev, ki so imeli še nekoliko svojega mišljenja in samosodbe, ki so se pa vendar šibkotno vdali tedaj vladajočim literarnim mogotcem. Kako strahoma povprašuje ta učenček „mojstra“, kako boječe mu vgovarja, kako se končno, kljub pomislekom zakrinkanemu, rogajočemu se mu pisarju, povsodi vda! Kakšno klavrno vlogo igra! Ne, ta „učencec“ ni Prešeren! On ga je pobral iz črede nasprotnikov, da je stem ož gosial sodobne mu pisarje in učence. Prešeren ni bil tak učencec: on je hodil do konca svojo samozačrtano pot, kar kažejo vse njegove poezije. Sto satiro je Pr. osmislil svoje nasprotnike pisarje, natakniški si njih krinko in učec prav kakor oni, ter na „učencu“ kažoč sad, ki bi moral iz njih naukov vzrastiti. Zdi se mi, da s to zamenjavo oseb, satira postane toliko bolj ostra in žgoča. Sicer pa naj bo ta razlaga, ali dr. Osvaldova, prava, njegova študija s tem prav nič ne zgubi.

S. G.

Loterijske številke.

17. junija.

Dunaj 76 55 80 28 3
 Gradec 15 79 68 67 29

Jak. Šuligoj
 urar c. kr. železnice
 Gosposka ulica 25.

Anton Fon,
 klobučar in gostilničar,
 Semeniška ulica št. 6,
 ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
 ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
 in postreže tudi z jako ukusnimi
 jedili.

Ivan Bednařik
 priporoča svojo
knjigoveznicu
 v Gorici
 ulica Vetturini št. 3.

od zdravnikov najbolje priporočeno, Ferratin je v zvezi z berjekom, sestavljen iz lezkat hramilni preparat. **Poečkajte tek in splošnje prebravo.**
Nenavadni vpeni
 Dohi se v lekarnah
C. F. Boehringer
 und Söhne
 Mannheim - Waldhof.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom in prijateljem, vsem onim častitim gospodom in gospem v Gorici, iz Tolmina in pri Sv. Luciji, ki so spremljali spreved mojega rajnega nepozabnega soproga

Ivana Golja,

in za vsa izkazana mi sožalja v tej bridki izgubi, izrekam tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

Žalujoča soproga
Terezija Golja.

V Gorici, 18. rožnika 1905.

Fani Drašček,
 zaloga šivalnih strojev
 Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tud na teden-ske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
 Gorica, ulica Sv. Antona št. 7
 po sledečih cenah:

Med izpihani pomladanski beli kg K	1:20
„ „ jesenski	1:20
„ v satju	1:—
„ cejen	1:—
„ za pitanje čebel	1:20

Na debelo po zažanih cenah.

Dr. F. Geiger,
 prakt. zdravnik v Ljubljani,
 je dosegel izvrstne uspehe z uporabo
železnatega vina
 G. PICCOLI-ja, dvor. zal. Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani. — Polliterska steklenica 2 K, in se naročila točno izvrše.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga <i>pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih prisnanih vinogradov.</i> Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zabtevo pošilja tudi uzorce.	Zaloga piva <i>Auerjevih dedičev v Ljubljani, in plsenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“.</i> Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Samo enkrat

poskusi naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za

pomladansko in poletno sezono v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvirnat, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne ruče, solnčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn, svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

„Centralna posejilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5¹/₂%, na vknjižbo pa po 5⁰/₁₀
 z ¹/₈% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.